

Küsimused ja vastused

Üldiste kohustuslike tsiviilkaitsealaste teadmiste miinimumi kontrollimiseks 20-tunnilise programmi alusel (abiks õppijatele ja õppejõududele).

Küsimused

Vastused

4. Elanikkonna tegevus vaenlase kallaletungi ohu puhul ja tsiviilkaitse signaalide järgi.

Elanike tegevus ja kohustused kallaletungi ohu korral

a) kallaletungiohu teadustamise kord

Teadustamine toimub Nõukogude valitsuse otsusel ja teostatakse kohapeal nõukogude ja tsiviilkaitse organite poolt: töökohas administratsiooni kaudu, elukohas majavalitsuste kaudu, raadiotranslatsiooniga, televisiooniga, spetsiaalselt trükitud lehtedega. Et õigeaegselt saada teada signalist, peab olema sisse lülitatud raadioreproduktorid, raadiovõtuvõtjad, häälestada kohalikule saatele, televiisorid vabariiklikule saatele.

Kallaletungiohu tekkimisel kogu tsiviilkaitse süsteem viiakse valmisolekusse.

b) missugused tööd tuleb teostada enda, oma maja või korteri kaitseks?

Tuleb saada töökohas gaasitorbikud, respiraatorid, nende puudumisel valmistada kodus riidest tolmumaskid või vati-marlisidemed; saada töökohas individuaalapteegid AI-2 ja individuaalsed keemiakaitsepakendid IPP-8. Kodus, korteris viia läbi tule-õõrje üritusi. Võtta akendelt eesriided, klaasid valgendada kriidiga või värviga, mööbel paigutada akende vahedesse, süttivad materjalid viia korterist välja, luua veetagavarad.

Töölised ja teenistujad, kes asuvad asutustes ja ettevõtetes, katkestavad töö ja varjuvad nendele ettenähtud varjendites või varjetes.

Viibides kodus - tuleb kiiresti riie-
tuda, võtta endaga kaasa individuaal-
sed kaitsevahendid, isiklikud doku-
mendid, toiduainete ja vee tagavara,
sulgeda aknad, välja lülitada gaas
ja elekter ning minna kaitseehitusse.
Viibides ühiskondlikus kohas (kauplus,
sööklas jne.) tuleb tegutseda admi-
nistratsiooni juhtnõõride järgi.
Viibides avamaastikul tuleb kiiresti
heita pikali näoga allapoole.

b) SULGEDA KAITSEEHITUSED

Antakse pärast signaali "ÕHUHÄIRE"
kui tuumaplahvatuseni on jäänud mõni
minut. Signaal antakse raadio kaudu.
Selle signaali korral sissepääs var-
jendisse katkestatakse, uksed suletakse.

c) ÕHUHÄIRE LÕPP

Antakse raadio ja televisiooni kaudu
eesmärgiga teadustada elanikkonda
möödunud ohust. On lubatud väljuda
varjumiskohast ja asuda tööle.

Kui toimus plahvatus, siis väljutakse
ja käitatakse vastavalt tsiviilkaitse
organite juhtnõõridele.

d) RADIOAKTIIVSE SAASTU-
MISE OHT

Signaal antakse kõikide sidevahendi-
tega tsiviilkaitse staabi poolt ees-
märgiga hoiatada elanikkonda radio-
aktiivse saastumise ohust. Selle sig-
naali korral hoida valmis individuaal-
sed kaitsevahendid, hermetiseeritakse
ruumid, täiendatakse puidu- ja veetaga-
varasid, valmistatakse kaitseehitusse
minekuks.

Hermetiseerida eluruumid, sulgeda korstnad ja ventilatsioon. Lahkumisel lülitada välja gaas, vesi, elekter.

Ette valmistada vahendid pimendamiseks, võtta tarvitusele abinõud toiduainete kaitsmiseks.

Üldse on kehtestatud 8 tsiviilkaitse signaali:

1. Õuhäire
2. Sulgeda kaitseehitused
3. Õuhäire lõpp
4. Radioaktiivse saastumise oht
5. Radioaktiivne saastumine
6. Keemiline rünnak
7. Bioloogiline saastumine
8. Katastroofiline üleujutus

Mitu ja missugused on tsiviilkaitse signaalid?

Elanike tegevus signaalide korral ja signaalide andmise kord

a) ÕUHÄIRE

Antakse edasi raadio ja televisiooni kaudu, dubleeritakse elektrisireenidega kolme minuti jooksul. Elanike tegevus selle signaali korral sõltub iga inimese asukohast.

e) RADIOAKTIIVNE SAASTUMINE

Signaal antakse kohaliku raadio kaudu eesmärgiga teadustada radioaktiivsete sademete tekkimisest. Kõik peavad kasutama individuaalseid kaitsevahendeid ja varjuma varjendites või varjetes.

f) KEEMILINE RÜNNAK

Antakse raadio teel eesmärgiga hoiatada elanikkonda mürkainete kasutamisest. Selle signaali korral tuleb otsekohe pähe panna gaasitorbik ja nahakaitsevahendid ning lahkuda saastumiskoldest vastavalt tsiviilkaitsejuhenditele. Inimesed, kes olid varjendites, jäävad sinna lahkumise loani.

g) BIOLOOGILINE SAASTUMINE

Antakse raadio ja televisiooni kaudu eesmärgiga hoiatada bioloogilisest saastumisest. Selle signaali korral kasutada individuaalseid kaitsevahendeid ja varjuda kaitseehitustes, seejuures kõrvalekaldumatult täita meditsiiniteenistuse nõuded ja kehtestatud režiim.

h) KATASTROOFILINE ÜLEUJUTUS

Signaal hoiatab elanikkonda võimalikust üleujutusest veeuputusel või hüdrotehnilise ehituse purunemise korral.

5. Elanikkonna tegevus ja käitumisreeglid radioaktiivse ja keemilise saastumise rajoonides ning infektsioonihaiiguste kolletes

Käitumisreeglid radioaktiivse saastumise rajoonis

Signaali "Radioaktiivne saastumine" korral panna pähe hingamisorganite kaitsevahendid ja minna varjendisse, või varjesse. Edaspidise tegevuse määravad kindlaks tsiviilkaitseorganid vastavalt tekkinud olukorrale. Nad määravad aja, mille jooksul inimesed peavad viibima varjendites, radiatsioonivarjetes või majades ja kui kaua tuleb kasutada individuaalseid kaitsevahendeid.

Millal ja kuidas viiakse läbi osaline sanitaarkorrastus?

Inimeste saastumisel tuleb teostada sanitaartöötlus selleks, et eemaldada nahapinnalt ja limaskestalt radioaktiivsed mürkained. Pärast väljumist saastumiskoost viiakse osaline sanitaartöötlus läbi järgmiselt:

- võetakse ära, klopitakse või hõõrutakse tamponiga individuaalsed nahakaitsevahendid;
- võtmata peast gaasitorbikut raputatakse (klopitakse) riietus, puhitakse või pestakse veega jalatsid;

- pestakse puhta veega katmata osad kätel, kaelal ja hõõrutakse üle gaasitorbiku näoosa;

- võetakse ära gaasitorbik ja hoolikalt pestakse puhta veega nägu, loputatakse suu ja kurk,

Kuidas teostatakse toiduainete desaktiveerimine?

Desaktiveerimist teostatakse radioaktiivsete ainete mehhaanilise eemaldamisega. Hermeetiline taara (purgid, tünnid) desaktiveeritakse veega või peseva lahusega pesemise ja harjandega hõõrumise teel. Lihalt, kalalt, juur- ja puuviljadelt eemaldatakse radioaktiivsed ained mitmekordse pesemisega. Jahu, tangud, teravili, leib jne. desaktiveeritakse pealmise kihi eemaldamise teel. Vedelad toiduained desaktiveeritakse filtreerimisega.

Inimeste käitumisreeglid keemilises saastumiskolde

Inimeste käitumine saastumiskolde sõltub sellest, missugustes tingimustes tabas neid signaal "KEEMILINE RÜNNAK". Isikud, kes olid varjendites, jäävad sinna kuni ei anta korraldust lahkumiseks. Kui varjend saab vigastada, tuleb panna pähe gaasitorbikud, selga nahakaitsevahendid ja väljuda varjendist. Isikud, keda signaal tabas radiatsiooni-varjes või avamaastikul, peavad otsekohe pähe panema gaasitorbikud, selga nahakaitsevahendid ja lahkuma saastumiskoldest. Väljuda tuleb saastumiskoldest risti tuulega.

Meditsiinilise esmaabi osutamine mürkainetest kannatanule

Kannatanule tuleb kohe süstida vastumürki (antidooti), eemaldada mürkaine tilgad kehapiinnalt, riietelt ja kahjustatud kohti töödelda lahusega individuaalsest keemiakaitsepakendist. Selleks

tuleb võtta ind.keemiakaitsepakendist marlist salvrätik, niisutada see vedeliku pudelikesest ja hoolikalt hõõruda kehaosi ja riietust. Ind.keemiakaitsepakendi puudumisel võib töödelda ka nuuskpiiritusega.

Riiete ja jalanaõude degaseerimise põhilised viisid

Hõõrumine ind.keemiakaitsepakendis oleva degaseeriva lahusega, keetmine, pesemine, tšütlemine ammoniaagi lahusega, leotamine vees ja tuulutamine.

Inimeste käitumisreeglid infektsioonihaiguste kolletes

Signaali "Bioloogiline saastumine" järgi viia kaitseasendisse individuaalsed kaitsevahendid ja kiiresti varjuda kaitseehitustes. Edasised tegevused ja kaitseehitustes viibimise aeg sõltuvad nakkuskolde iseloomust. Pärast signaali "Bioloogiline saastumine" kehtestatakse karantiin. Karantiin s.o. meditsiinilis-administratiivsete abinõude režiim, mille eesmärgiks on nakkuskolde täielik isoleerimine ja haiguste täielik likvideerimine vahetult nakkuskoldes. Karantiini korral nakkuskolle piiratakse, piiratakse inimeste omavahelist suhtlemist, kehtestatakse väljapääs nakkuskoldest, sissepääsu piiratakse rangelt.

Mida kujutavad endast epidemiatõrje üritused?

Kogu elanikkonna erakorralise profülaktika läbiviimine, aktiivne haigete väljaselgitamine, nende isoleerimine ja ravimine; inimeste sanitaartöötlus; ruumide, varustuse ja transpordivahendite desinfitseerimine.

ВОПРОСЫ И ОТВЕТЫ ДЛЯ ПРОВЕРКИ УСВОЕНИЯ 20-ЧАСОВОЙ
ПРОГРАММЫ ПО ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЕ. Составитель А.Н.
Д о в и д е н к о. На эстонском языке. Тартуский
государственный университет. ЭССР, г. Тарту, ул.
Юликооле, 18.

TRÜ trükikoda 1977. 500. 0,5 trpg. Tell. nr.605.